

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 20 เมษายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

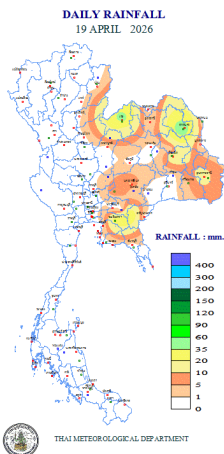
1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง “พายุฤดูร้อนบริเวณประเทศไทยตอนบน” ฉบับที่ 13 ลงวันที่ 20 เมษายน 2569 เวลา 11.00 น. (มีผลกระทบบจนถึงวันที่ 20 เมษายน 2569)

บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกยังคงมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นได้ในบางพื้นที่ ซึ่งมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ลูกเห็บตกบางแห่ง รวมถึงอาจมีฟ้าผ่าเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ เนื่องจากลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้เข้ามาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และอ่าวไทยตอนบน ในขณะที่บริเวณประเทศไทยมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด

ขอให้ประชาชนในบริเวณประเทศไทยตอนบนระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อน โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเสริมความแข็งแรงให้ไม้ผล และเตรียมการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผลผลิตทางการเกษตรและสัตว์เลี้ยง รวมทั้งดูแลรักษาสุขภาพในช่วงที่สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงไว้ด้วย

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 19 เม.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 20 เม.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เต่างอย	สกลนคร	52.4	ฝนตกหนัก
2	อ.เมือง	เลย	47.6	ฝนตกหนัก
3	อ.เมือง	ยโสธร	44.6	ฝนตกหนัก
4	อ.สว่างแดนดิน	สกลนคร	43.0	ฝนตกหนัก
5	อ.ตาพระยา	สระแก้ว	33.3	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 เม.ย. 69)

2.1 สถาน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 47,186 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 23,240 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (45,181 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59) มากกว่าปี 2568 จำนวน 2,005 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 24.07 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 170.81 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 29,336 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 44,222 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 20,684 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (42,651 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) มากกว่า ปี 2568 จำนวน 1,571 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 15.96 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 152.75 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 26,704 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รบก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รบก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รบก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รบก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รบก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รบก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	15,382	62	8,637	48	87	1,161	689	59	597	56	95	25,126	16,071	62	9,234	48	9,914
ตอน	12	8,368	3,955	47	2,303	34	230	2,122	1,137	54	970	50	242	10,490	5,092	49	3,273	38	5,398
กลาง	3	1,419	508	36	448	33	27	419	206	49	180	46	30	1,838	714	39	628	36	1,124
ตะวันตก	2	26,605	18,951	71	5,674	43	8	164	103	63	92	61	10	26,769	19,054	71	5,766	43	7,715
ตะวันออก	6	1,515	506	33	412	29	52	1,009	456	45	400	42	58	2,524	962	38	812	34	1,562
ใต้	4	8,194	4,921	60	3,211	50	44	721	372	52	317	48	48	8,916	5,293	59	3,527	49	3,623
รวม	35	70,926	44,222	62	20,684	44	448	5,596	2,964	53	2,556	48	483	76,522	47,186	62	23,240	44	29,336

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 15,101 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 61 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 8,405 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 46 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 2.61 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 69.36 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 9,770 ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,599	64	4,799	50	0.00	0.00	42.00	42.03	4,863
สิริกิติ์	5,907	62	3,057	46	2.61	2.48	20.01	19.91	3,603
ภูมิพล+สิริกิติ์	14,506	63	7,856	48	2.61	2.48	62.01	61.94	8,466
แควน้อยฯ	343	36	300	33	0.00	0.15	4.32	4.32	596
ป่าสักชลสิทธิ์	252	26	249	26	0.00	0.00	3.03	3.03	708
รวมทั้งหมด	15,101	61	8,405	46	2.61	2.63	69.36	69.29	9,770

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ ศรีนครินทร์ (84%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (28%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (26%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (16%) อ่างฯ คลองสี่แยก (8%) และ อ่างฯ ปรมาณบุรี (24%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 636 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 608 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.51 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.19 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 130 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 130 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.02 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.98 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.92 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.92 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 183 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 180 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 137 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 46 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 12 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 12 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 128 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 134 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 36 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 39 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 296 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 299 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 28 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 110 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 105 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 44 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 52 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 134 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		14 เม.ย. 69	15 เม.ย. 69	16 เม.ย. 69	17 เม.ย. 69	18 เม.ย. 69	19 เม.ย. 69	20 เม.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.12	0.12	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 20 เม.ย. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.31	-10.49
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.16	-11.84
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.13	-11.07
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.64	-10.36
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.18	-10.32
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.54	-11.96

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

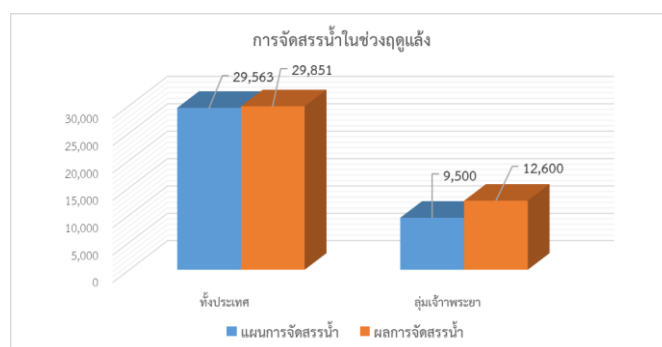
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (วันที่ 1 พ.ย. 68 ถึง 30 เม.ย. 69) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 47,516 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำชลประทานตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ เพื่อการอุปโภค - บริโภค 2,748 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 8,090 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 478 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 18,247 ล้าน ลบ.ม. สำหรับลุ่มน้ำพระยา ปริมาณน้ำใช้การ จำนวน 17,745 ล้าน ลบ.ม. วางแผนจัดสรรน้ำชลประทานแยกเป็น เพื่ออุปโภค - บริโภค 1,150 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 1,305 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 135 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 6,910 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั้งประเทศ (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ) ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 68 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 29,851 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 89 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควนน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 69.36 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 12,600 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 93 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (1 พ.ย.68 - 30 เม.ย.69)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั้งประเทศ	2,748	8,090	18,247	478	29,563	29,851	89
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,910	135	9,500	12,600	93

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

ทั้งประเทศ จำนวน 15.60 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.86 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.74 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.59 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.80 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.79 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2569)

ทั้งประเทศ จำนวน 16.27 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 14.43 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.82 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 9.40 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.88 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.50 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2568/69			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2568/69			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.05	0.67	10.72	10.12	0.66	10.80	101
	นอกเขตชลประทาน	2.81	2.07	4.88	4.31	1.16	5.47	153
	รวม	12.86	2.74	15.60	14.43	1.82	16.27	112
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.27	0.08	6.35	6.40	0.09	6.51	102
	นอกเขตชลประทาน	1.53	0.71	2.24	2.48	0.41	2.89	162
	รวม	7.80	0.79	8.59	8.88	0.50	9.40	114

5. ผลกระทบด้านการเกษตร

5.1 วิกฤตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก น่าน แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครพนม อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา และตรัง เกษตรกร 3,702 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 12,807 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 466 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,599 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 742 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,054 ราย พื้นที่ 6,712 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 32 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,532 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 148 ไร่ วงเงิน 13,574,939 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 37 ราย พื้นที่ 92 ไร่ วงเงิน 233,737 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 เม.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.2 อุทกภัย (ภาคใต้) ช่วงภัย 11 พ.ย. 68 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 242,791 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 207,948 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 67,372 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,981 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 128,595 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 19,480 ราย พื้นที่ 63,120 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 43,214 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 2,938 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 16,968 ไร่ วงเงิน 132,411,502 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 6,429 ราย พื้นที่ 19,350 ไร่ วงเงิน 45,006,376 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 เม.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 9,085 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 15,505 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 7,637 ไร่ บ่อกุ้ง 7,868 ไร่ กระชัง 122,655 ตม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 8,330 ราย พื้นที่ 13,429 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 6,629 ไร่ บ่อกุ้ง 6,800 ไร่ กระชัง 122,596 ตม. วงเงิน 156,259,525 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,060 ราย พื้นที่ 468 ไร่ กระชัง 21,484 ตม. วงเงิน 10,547,847 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เม.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 213,567 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 13,975,659 ตัว แบ่งเป็น โค 437,706 ตัว กระบือ 8,145 ตัว สุกร 275,715 ตัว แพะ/แกะ 211,061 ตัว และสัตว์ปีก 13,043,032 ตัว แปลงหญ้า 8,176 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,679 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 196,190 ตัว แบ่งเป็น โค 4,305 ตัว กระบือ 617 ตัว สุกร 998 ตัว แพะ/แกะ 1,523 ตัว สัตว์ปีก 188,747 ตัว แปลงหญ้า 131 ไร่ วงเงิน 128,204,213 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 56 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 469 ตัว แปลงหญ้า 5 ไร่ วงเงิน 487,210 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69)

5.3 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ส.ค. 68 – 11 พ.ย. 68

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 53 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรสาคร ราชบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 248,732 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,697,656 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,367,698 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 314,320 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 15,637 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 167,352 ราย พื้นที่ 1,256,360 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,084,149 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 163,780 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 8,430 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,811,167,293 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 140,584 ราย พื้นที่ 1,015,544 ไร่ วงเงิน 1,469,418,936 บาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69**)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 37 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท นครปฐม พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 7,458 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 14,886 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,871 ไร่ บ่อกึ่ง 3,015 ไร่ กระชัง 7,136 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,458 ราย พื้นที่ 14,886 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,871 ไร่ บ่อกึ่ง 3,015 ไร่ กระชัง 7,136 ตรม. วงเงิน 93,776,583 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,996 ราย พื้นที่ 5,502 ไร่ กระชัง 5,228 ตรม. วงเงิน 33,826,928 บาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 7 เม.ย. 69**)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 34 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ระยอง สุพรรณบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกร 40,127 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 9,118,324 ตัว แบ่งเป็น โค 148,236 ตัว กระบือ 28,753 ตัว สุกร 109,665 ตัว แพะ/แกะ 15,449 ตัว และสัตว์ปีก 8,816,221 ตัว แปลงหญ้า 8,484 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 436 ราย สัตว์ตายและสูญหาย 16,404 ตัว แบ่งเป็น โค 53 ตัว กระบือ 7 ตัว สุกร 53 ตัว แพะ/แกะ 51 ตัว และสัตว์ปีก 16,240 ตัว แปลงหญ้า 559 ไร่ วงเงิน 2,708,300 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 340 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 12,771 ตัว แปลงหญ้า 559 ไร่ วงเงิน 2,690,300 บาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 7 เม.ย. 69**)

6. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2569 ได้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 4 หน่วยฯ ได้แก่ หน่วยฯ นครสวรรค์ จันทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และหน่วยฯ สงขลา เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 19 เมษายน 2569

- **ภารกิจปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ชลบุรี จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร พัทลุง ปัตตานี นครศรีธรรมราช ยะลา นราธิวาส และ และสงขลา ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จังหวัดลพบุรี(ชัยบาดาล สระโบสถ์) สระบุรี แก่งคอย มวกเหล็ก) นครสวรรค์(ไพศาลี) เพชรบูรณ์(วิเชียรบุรี) นครราชสีมา (ปากช่อง) จันทบุรี (ขลุง แก่งหางแมว โป่งน้ำร้อน สอยดาว) ตราด(บ่อไร่ เขาสมิง) สระแก้ว (คลองหาด วังน้ำเย็น วังสมบูรณ์) ฉะเชิงเทรา(สนามชัย แผลงยาว พนมสารคาม ท่าตะเกียบ) ราชบุรี(ปากท่อ บ้านคา) เพชรบุรี(หนองหญ้าปล้อง แก่งกระจาน) ประจวบคีรีขันธ์(บางสะพาน เมืองประจวบคีรีขันธ์ กุยบุรี บางสะพานน้อย สามร้อยยอด) ชุมพร (ปะทิว ท่าแซะ) นราธิวาส(สุคิริน)

- **ภารกิจปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำ เขื่อนลำตะคอง (นครราชสีมา) เขื่อนคลองสียัด(ฉะเชิงเทรา) เขื่อนแก่งกระจาน(เพชรบุรี) เขื่อนปราณบุรี(ประจวบคีรีขันธ์) และ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/ขนาดเล็ก จำนวน 5 อ่าง

- ปฏิบัติการเพื่อบรรเทาหมอกควันและไฟป่า ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ป่าไม้ ป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดลพบุรี(ชัยบาดาล) สระบุรี (มวกเหล็ก) เพชรบูรณ์(วิเชียรบุรี) นครราชสีมา(ปากช่อง)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม – 19 เมษายน 2569)

การปฏิบัติการฝนหลวง (ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนเก็บกักน้ำ) ขึ้นปฏิบัติการ 42 วัน จำนวน 317 เที่ยวบิน (435:50 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 270.40 ตัน ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 30 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ อุทัยธานี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา นครสวรรค์ กาญจนบุรี ลพบุรี สระบุรี ชัยนาท นครราชสีมา จันทบุรี สระแก้ว ชลบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง ชุมพร สตูล นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ ระนอง ยะลา นราธิวาส สงขลา พัทลุง ราชบุรี และปัตตานี ปฏิบัติการเติมน้ำพื้นที่ลุ่มรับน้ำกักเก็บน้ำ ขนาดใหญ่ 11 แห่ง และอ่างขนาดกลาง/เล็ก 33 แห่ง

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มี.ค. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิจิตร หนองคาย และยะลา) จำนวน 66 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 463 ไร่	<ul style="list-style-type: none"> - หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว และพบใบข้าวถูกทำลายในข้าวอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม - ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แบบเปียกสลับแห้ง เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย ให้ใช้สารกำจัดแมลง - กำจัดวัชพืชในนาข้าว เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ให้หว่านปุ๋ยยูเรียเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว - ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร - เผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยว ไช้ น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง - ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช - กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ - สามารถลดความรุนแรงของโรค โดยใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ หากพบโรคระบาดของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา - ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง ปลุกข้าวพร้อม ๆ กัน และปล่อยพื้นที่นาว่างไว้ระยะหนึ่ง เพื่อตัดวงจรชีวิตของแมลง
	2. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์ ชัยภูมิ ขอนแก่น สุรินทร์ และลพบุรี) จำนวน 171 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 96 ไร่	
	3. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปราจีนบุรี และเพชรบูรณ์) จำนวน 21 ไร่ การระบาดคงที่	
	4. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (นครสวรรค์ สุโขทัย ขอนแก่น ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย ชัยนาท ชลบุรี และราชบุรี) จำนวน 475 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่	
	5. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร และยะลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	
	6. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร บุรีรัมย์ และสงขลา) จำนวน 48 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	
	7. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่	
	8. โรคใบขีดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร และอุบลราชธานี) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่	
	9. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 3 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	
มะพร้าว	1. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (พิจิตร ขอนแก่น ตราด นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง สมุทรปราการ กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงาภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,312 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47 ไร่	<ul style="list-style-type: none"> - ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลายนำไปเผาทำลายนอกแปลง ให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน - ปล่อยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปล่อยแตนเบียนไข่ทรโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอิมามิกติน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำ
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 40 จังหวัด (พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	<p>3. แมลงค้ำหนาม</p> <p>4. โรสี้ขามะพร้าว</p> <p>5. ดั้วงวง</p>	<p>อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 27,893 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 36 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 26 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด อุตรธานี จันทบุรี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,380 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 22 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 20 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ตราด นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 928 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 19 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง พังงา ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 721 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่</p>	<p>น้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม หนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้กแต่แมลงค้ำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับตัวงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อรามेटตาไรเซียม เพื่อกำจัดตัวงวงในระยะหนอน และดักด้กใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของตัวงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อตัวงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับตัวงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามेटตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดตัวงวงในระยะหนอนและดักด้ก หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณค่อมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก
<p>ปาล์ม</p> <p>น้ำมัน</p>	<p>1. หนอนปลอกเล็ก</p> <p>2. หนอนหัวดำ</p> <p>3. ดั้วงวง</p> <p>4. ดั้วงกุหลาบ</p> <p>5. โรคลำต้นเน่า</p> <p>6. โรคทะลายเน่า</p>	<p>พื้นที่ ระบาด 7 จังหวัด (พิจิตร ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 746 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 432 ไร่ การระบาดคงที่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 15 จังหวัด (ร้อยเอ็ด สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,133 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 94 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 346 ไร่ การระบาดลดลง 16 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 11 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร จันทบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,308 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 52 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ยะลา สระแก้ว ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,058 ไร่ การระบาดคงที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามेटตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักด้ก และระยะตัวหนอนและดักด้ก - หมั่นทำความสะอาดบริเวณค่อมะพร้าว น้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ - กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคไปจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคไปจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งแพร่พันธุ์

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 115 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กระบี่ ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา นราธิวาส ชุมพร นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 4,085 ไร่ การระบาดลดลง 16 ไร่	ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ายางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,636 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (น่าน แพร่ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กาญจนบุรี กระบี่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา และสตูล) จำนวน 1,123,938 ไร่ การระบาดลดลง 312,187 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,051 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร ตราด ชุมพร ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,053 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 147 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 79 ไร่	- แนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดออร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 178 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 158 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก ชุมพร และสงขลา) จำนวน 406 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรโซออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อมทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราบีวาเวอเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 3. โรคโคนเน่าหัวเน่า	พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ น่าน พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 794,502 ไร่ การระบาดลดลง 14,065 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 2,656 ไร่ การระบาดลดลง 421 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และเพชรบูรณ์) จำนวน 190 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ครอบกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิไทล-อะลูมิเนียม - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรครุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. โรคพุ่มแจ้ 5. โรคน้ำมันสำปะหลัง 6. โรคใบไหม้ 7. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กำแพงเพชร กาฬสินธุ์ นครราชสีมา มุกดาหาร สกลนคร หนองบัวลำภู อุดรธานี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 9,284 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,470 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ อุดรธานี ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 38,940 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชัยนาท และสกลนคร) จำนวน 292 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 527 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 519 ไร่	- ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ ดักด้วในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส สวคลีโอโพลีอีโคโนไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall amylom)	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว ยะลา และสตูล) จำนวน 5,840 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5,640 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 244 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นต่อเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ 4. ด่างหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (บุรีรัมย์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 1,190 ไร่ การระบาดลดลง 291 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม และอุดรธานี) จำนวน 16,642 ไร่ การระบาดลดลง 108 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 155 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอ่ยแทนเป็นไขไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. หนอนเจาะผล 5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตรัง ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสตูล) จำนวน 394 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,471 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 29 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา พัทลุง ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,194 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 28 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง ชุมพร และนราธิวาส) จำนวน 76 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา สุราษฎร์ธานี ตรัง ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และพังงา) จำนวน 414 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อนุมัติราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทอะซอกซ์อัตรา 40 มล. - โรคราโคนาโคน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,458 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่	เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือ ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,271 ไร่ การระบาดลดลง 727 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโตออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเฟอร์เมทริน/ไพซาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 549 ไร่ การระบาดลดลง 30 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเฟอร์เมทริน/ไพซาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,363 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำซันๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 978 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 233 ไร่	- ฝอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทูเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร และพังงา) จำนวน 140 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตั๊กพริกจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 175 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา ระนอง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 196 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	14. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ชุมพร และตราด) จำนวน 230 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการ ฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก ซิลผสมแมนโคแซป หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	15. โรคกิ่งแห้ง	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 466 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 17 ไร่	
	16. โรคแอนแทรกคโนส	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี เพชรบูรณ์ และตรัง) จำนวน 466 ไร่ การระบาดคงที่	
	17. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 103 ไร่ การระบาดคงที่	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และจันทบุรี) จำนวน 11 ไร่ การระบาดคงที่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก นครศรีธรรมราช และ ระยอง) จำนวน 248 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ถูรอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตราด) จำนวน 216 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 171 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตาก) จำนวน 105 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 32 ไร่	ทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง และพังงา) จำนวน 364 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา และระนอง) จำนวน 613 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 340 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 251 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส และ) จำนวน 538 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 41 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร และพังงา) จำนวน 35 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชครบพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มีงาคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรกำมะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 515 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 419 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 632 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 352 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 365 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 142 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลายหากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปีดาไซฮาโลทรีน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาไมโนโครโตพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทพอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 15 เมษายน 2569

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 14 จังหวัด 27 จุด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ยโสธร อุบลราชธานี มุกดาหาร อุดรธานี ตราด สุรินทร์ มหาสารคาม ชลบุรี นครนายก นครราชสีมา บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ และร้อยเอ็ด ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 1 จุด ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 78 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา